

De deugd dezer tentoonstelling was, dat iedere schilder een groote groep kon vormen, zoodat men inderdaad tot indrukken kon komen, waar deze enkele aanteekeningen van getuigen.

A. M. Hammacher

NOG EEN BLIK OP HET WEERGLAS

Het zou mij genoeg doen, als ik, die sinds meer dan veertien jaren het interne leven der Rijksakademie uit ervaring ken, den heer Hammacher mocht kunnen geruststellen, na zijn sombere overpeinzingen bij het cultureele Weerglas der vorige maand. Daartoe is het noodig, dat ik enkele feiten mededeel, terwijl ik verder ieder belangstellende, en dus ook hem, naar de Jaarverslagen der Akademie verwijs.

Vooreerst dit: Roland Holst heeft geen „afdeeling der monumentale kunsten” gesticht. Het betrof hier een afdeeling voor de *monumentale schilderkunst*. Immers de beeldhouwkunst in verband met de bouwkunst, de beeldhouwkunst ook in haar verschillende technieken, stond reeds lang tevoren, en staat nog steeds, nevens de vrije beeldhouwkunst onder de beproefde leiding van Prof. Bronner.

Vervolgens de traditie van het directoraat. De heer Hammacher vreest, dat met de benoeming van Prof. Van den Berg „de periode Allebé-Der Kinderen-Roland Holst naar den geest in de algemeene leiding is afgesloten.”

Deze vrees deel ik niet. Wel heeft Van den Berg nimmer, evenmin trouwens als Allebé, over het kunstonderwijs getheoretiseerd en programma's opgesteld. Het komt er evenwel bij dit onderwijs vooral op aan, hoe de mensch

is en hoe zijn daden als kunstenaar en als leermeester zijn. En nu ben ik ervan overtuigd, dat niemand meer dan juist Der Kinderen zich zou verheugen over de wijze, waarop men hier thans werkt en in de toekomst zal blijven werken. Het „ambachtelijke” wordt in beeldhouw- en schilderafdeelingen als de gezonde grondslag van het kunstenaarschap geëerd. Vóór het optreden van Campendonk als hoogleeraar in de afdeeling monumentale schilderkunst werd hier het glasbranden niet uitgevoerd; het fresco-schilderen was er alleen bij name bekend, terwijl het nu geregeld wordt gedaan. Heeft men niet meer aan daden dan aan theorieën?

Zoo wordt ook in de afdeeling vrije schilderkunst, onder leiding van den nieuwen directeur, gewerkt als op de oude werkplaatsen. Niemand kan talenten en genieën maken, maar wel kan men begaafde jonge artiesten leiden en hun de materiele voorwaarden doen kennen, waarop hun geestelijke schepping berusten moet. De samenwerking tusschen de verschillende afdeelingen is bovendien zóó, als men kan verwachten van kunstenaars, wien het alleen om de goede zaak te doen is en niet om de belangrijkheid van hun eigen theorieën. Dit is het ware voortzetten en ontwikkelen van een edele traditie, waar niet de persoonlijkheden alleen, maar de geest van het geheel niveau en richting bepalen.

P. H. van Moerkerken

Bovenstaande mededeelingen en zienswijze kunnen van belang zijn voor lezers, die in het hoogste kunstonderwijs belangstellen. Daarom plaatst de redactie, die hiermede echter in het algemeen het beginsel van anti-critiek